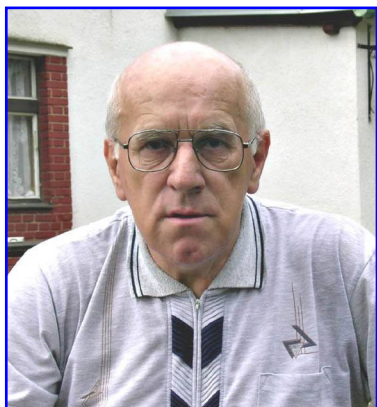

Ú V O D

Jmenuji se Pavel Pobřísl a nejsem kolínský rodák, jsem rodák z Prahy, téměř doslovně křtěný Vltavou. Světlo světa jsem spatřil 21. října 1943 v holešovické porodnici na vltavském ostrově Štvanice, tedy v nemocnici, jejíž budovy jsou od matky českých řek vzdáleny jen několik desítek metrů. Dětství jsem prožil na Bílé Hoře, zatímco dospívání mě

zastihlo v pražské čtvrti Košíře, kam jsme se spolu s matkou, několik let po smrti mého otce, přestěhovali. Stejně to bylo i se základní školou. Část jsem absolvoval na Bílé Hoře a v Břevnově a školu jsem dokončil v Košířích. Poté jsem se vyučil slévačem v pražské továrně ČKD, kde jsem pracoval až do nástupu základní vojenské služby. Po vojně jsem pracoval na několika místech, z nichž patrně nejzajímavější byla několikaletá brigáda v OKD Ostrava.

Zde jsem fáral v karvinském dole Doubrava. K hornictví jsem se ještě jednou vrátil, když jsem od podzimu roku 1968 pracoval tři roky na šachtě č. 16 Uranových dolů v Příbrami. V Kolíně jsem poté relativně krátce pracoval v tehdejší závodech Kablo, což je dnešní Kopos. Na dobu 15 let jsem potom zakotvil v někdejší továrně Karborundum, dnešní firmě Alico Kolín. Zde jsem při zaměstnání vystudoval Střední průmyslovou školu chemickou v Pardubicích. V závěru roku 1988 jsem z Karborunda odešel do tehdejších Středočeských vodovodů a kanalizací, dnešní firmy Vodos. Zde mě zastihly události listopadu 1989, což následně znamenalo můj přesun do oblasti komunální politiky. Mám zato, že určité politické geny mohu mít v sobě po mých předcích, konkrétně pak po strýci mé matky, JUDr. Františku Soukupovi, jednom z pěti mužů 28. října 1918. Ten byl skutečně jak pravým a nefalšovaným sociálním demokratem a prvním ministrem spravedlnosti Československé republiky, tak i dlouholetým předsedou Senátu prvorepublikového Národního shromáždění (viz foto na další straně). A tak snad proto jsem se po listopadu 1989 i já hluboce ponořil do politiky, byť jen do té místní, kolínské. Po prvních komunálních a skutečně demokratických volbách, které se konaly v listopadu 1990, jsem se stal tajemníkem Městského úřadu v Kolíně. Po dalších volbách, v roce 1994, jsem ve stejné funkci pokračoval na úřadě v Českém Brodě. Zde jsem svůj pracovní poměr skončil v roce 1997. Následně, od roku 1998 až do odchodu do důchodu, kam jsem odešel 1. ledna 2007, jsem pracoval jako vedoucí ekonomického útvaru v Lučebních závodech a.s. Kolín.

Praha 18. prosince 1935. Dr. Edvard Beneš byl právě zvolen prezidentem republiky. Předseda Senátu Národního shromáždění, JUDr. František Soukup, jde v první řadě vedle Milana Hoříka úplně vpravo.

V roce 1966 jsem se oženil a na jaře roku 1968 jsem se spolu s manželkou a matkou odstěhoval formou výměny bytu z Prahy do Kolína. Letos, v roce 2010, to bude tedy již 42 let, co spolu s manželkou žijeme v Kolíně a 44 let co trvá naše manželství. Jsme rodiči tří, dnes již dospělých dětí, které nám zatím nadělily pět vnoučat, tři děvčata a dva chlapce. Kromě popsaných zaměstnání, které jsem v Kolíně absolvoval, stojí za zmínku fakt, že jsem se zde více jak 10 let, s určitými úspěchy na úrovni Československé i České republiky, věnoval přípravě a tréninku volejbalu děvčat v TJ Agro Kolín a že jsem spolu s Jiřím Buřičem v roce 2003 založil dosud fungující Společnost Václava Morávka.

Kronika? Slovo kronika jsem během svého života měl mnohokrát v mysli i na jazyku. Nikoliv však kroniku obecní či městskou, nýbrž kroniku rodinnou. Blízko k ní jsem měl proto, že již někteří z mých předků začali v tomto smyslu pracovat, spíše však jen schraňovat, dávat dohromady, či shánět podklady pro její budoucí tvorbu. Jsem přesvědčen, že jsem v této činnosti své předky výrazně předstihl. Jistě také proto, že kromě rodiny a volejbalu, je mojí velkou životní zálibou a nechá se říci že i láskou, novodobá historie naší republiky, speciálně pak období protinacistického a protikomunistického odboje. Určitě o tom bude na dalších stránkách nejen této kroniky mnohé napsáno. Shánění podkladů, pátrání v nejrůznějších archivech nebo po žijících svědcích konkrétních událostí a jejich, v tom dobrém slova smyslu výslechy, to je moje silná stránka. Neváhám

hodiny a hodiny prosedět nad matričními knihami a jinými archivními materiály s cílem, najít třeba jen jedno jediné jméno nebo náznak něčeho jiného, co by mě mohlo přivést k řešení nebo k objasnění některé konkrétní události. Za možnými svědky cestuji nejen po republice, ale někdy i do zahraničí. Další a také daleko delší čas pak trávím u počítače při zpracovávání získaných podkladů, tzn. přepisů zvukových záznamů, úprav a popisování nejružnějších fotografií a písemností, získaných použitím digitálního fotoaparátu z archivních materiálů. Slabší jsem, a to přiznávám, v konkrétním psaní. Do toho se musím neustále nutit, nejde mi jednoduše tak, jako již popsané pátrání a hledání, kde opravdu neznám překážek. Věřím však, že jedna z povinností při vedení kroniky, tj. nutnost hodně psát, mě donutí zlepšit se i v této oblasti.

Místo kronikáře města Kolína mi bylo nabídnuto v roce 2008 starostou města Jiřím Buřičem hlavně proto, že psaní městské kroniky bylo tehdy, již asi dva roky přerušeno z důvodu špatné komunikace mezi vedením městského úřadu a tehdejší kronikářkou, pani Ing. Dianou Královou. Nabídku, kterou podporoval i místostarosta MUDr. Pavel Hoffmann jsem přijal a začal se ohlížet a shánět informace o tom, jak takovou kroniku vlastně vést. Seznámil jsem se s platnou legislativou, tedy se zákonem č. 132/2006 Sb. o kronikách obcí, navštívil jsem nymburského kronikáře PhDr. Pavla Fojtíka a ve Státním okresním archivu v Kolíně (dále také i SOKA Kolín) jsem přečetl řadu zde archivovaných městských kronik. V žádném případě ale všechny. Stejně tak jsem přečetl většinu kronik archivovaných prozatím na městském úřadě. Na základě takto získaných vědomostí jsem sepsal čtyřstránkový text s názvem „Nástin možností a představ, jak vést kroniku města Kolína v souladu s platnými právními předpisy“ a předal jsem jí starostovi i místostarostovi města.

Avšak záležitost s novým obsazením nebo s funkčností místa městského kronikáře, se během roku 2008 nějak zasekla. Oprávněným důvodem byl jistě fakt, že se na podzim konaly volby jak do krajských zastupitelstev, tak i do Senátu PČR. Proto se tato záležitost znovu obnovila až 21. ledna 2009, kdy se k jednání v kanceláři místostarosty města sešli: starosta Jiří Buřič, vedoucí odboru školství a kultury městského úřadu, Mgr. Karel Kárník, dosavadní kronikářka, Ing. Diana Králová, Pavel Pobřísko a hostitel, MUDr. Pavel Hoffmann. Závěr schůzky konstatoval, že jak já, tak pani Králová máme zhruba do 14 dnů předložit vedení městského úřadu své písemné představy, jak kroniku města vést. Protože já jsem již svojí představu předal během roku 2008, tak jsem nic nového nepsal, jen jsem čekal, jak celá věc dopadne. Zhruba po oněch avizovaných 14 dnech jsem byl

informován, že paní Ing. Diana Králová se rozhodla ve funkci kronikářky nepokračovat, čímž jsem v nastíněné soutěži zůstal sám. Paní Králová se však zavázala, že dopíše kroniku za období, kdy byla její práce z již výše uvedených důvodů přerušena, tedy do konce roku 2008. A tak se stalo, že na 99. schůzi Rady města Kolína, která se konala v pondělí 9. března 2009, bylo poměrem hlasů 8 – 0 – 1 přijato usnesení č. 1.535 s následujícím textem:

USNESENÍ č. 1535 – Rada města Kolína

podle § 102, odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů

I. b e r e n a v ě d o m í

rezignaci paní Diany Králové na funkci kronikářky města Kolína

II. j m e n u j e

kronikářem, jehož úkolem je vedení kroniky města Kolína v souladu se zákonem č. 132/2006 Sb., o kronikách obcí, pana Pavla Pobřísla bytem Kolín IV. Kutnohorská 21 a to ke dni 10.3.2009

III. u k l á d á

tajemníkovi MěÚ uzavřít s novým kronikářem příslušnou smlouvu

Termín plnění 10.3.2009

Zodpovídá Mgr. Jiří Krumich – tajemník MěÚ

Tak a bylo hotovo. Jenže hned se stala aktuálním problémem skutečnost, která však existovala již v závěru roku 2008 a byla představována mým osobním programem pro jarní a letní měsíce roku 2009, který však s tím, že budu kronikářem prakticky nepočítal. Rozhodnutí bylo nakonec takové, že s naplánovaným osobním programem nebudu nijak hýbat a že práci na kronice se budu intenzivně věnovat až v posledním čtvrtletí. Neznamenal to však, že od mého jmenování až do začátku října kroniku zcela odložím. Dost jsem přemýšlel, dost jsem si i zkoušel a v rámci možností jsem si v SOKA Kolín nebo doma pročítal některé, již archivované kroniky. Doma jsem si mohl číst jen kroniky uložené dosud na Městském úřadě Kolín (dále také i MěÚ Kolín) a to ještě jen díky pochopení vedoucího odboru školství, kultury a sportu MěÚ Kolín, Mgr. Karla Kárnika. Je nepochybné, že z městských kronik, které jsou v Kolíně s určitými přestávkami psány od roku 1836, nepočítáme-li existující a archivované středověké městské zápisy, lze mnohé vyčíst a mnohé z nich jistě ve své budoucí práci budu potřebovat i já, nemluvě o tom, že ne jeden z jejich zápisů může být a jistě i bude uveden na stránkách v současnosti vedené

městské kroniky. Avšak téměř všechny kroniky s výjimkou těch, které od roku 1886 do roku 1900 psal tehdejší kronikář František Potůček, mi neposkytly tolik chtěnou inspiraci Chtěná inspirace je pojem, který jsem si vymyslel už dávno a který také formuluji jako prozření nebo osvícení. Je tím charakterizován okamžik, kdy se mi po desítkách a možná i stovkách přečtených stránek různých textů a po úporném přemýšlení nad řešením nějaké věci nebo problému náhle rozsvítí v hlavě a řešení nebo způsob, jak k němu dospět, je na světě. To se samozřejmě týká toho menšího množství problematiky, kterou se zabývám. V té větší části se osvícení nebo prozření ještě stále a bohužel nedostavilo. Je také otázkou, zda se dostaví nebo zda je vůbec možné, aby se dostavilo. Spousta věcí se totiž musí jen a jen tvrdě odpracovat bez toho, že by někdy nějaké prozření vůbec přišlo. Mám ten dojem, že se to bohužel bude týkat i mého kronikaření. Většina kolínských kronik, které jsem přečetl, je jen chronologické zaznamenávání nejrůznějších městských událostí. Jistě, to je určitě posláním kronik, ale tím by neměl být jejich obsah vyčerpán. Kromě toho by měl kronikář vážít, jakou událost do zápisu zanést a kterou vynechat. Zápisy typu, *ted' budu přehánět: „ toho a toho dne šel pan Vomáčka po náměstí, uklouzl a při pádu si zlomil ruku. Následně jej záchranka odvezla do nemocnice“*, by do kroniky asi moc patřit neměly.

Použil-li jsem slovo *chronologický zápis*, zápisy, které v kronice zaneseny být prostě musí, měl jsem tím na mysli jednu ze základních os, která by kroniku měla nést. Tím druhým nosným prvkem, na kterém by měla kronika stát, je osa zápisů tematických. Vyloučena samozřejmě není ani kombinace obou dvou. Vše by pak mělo být doplněno dokumentačně i ilustrativně fotografiemi, kresbami apod. K těm fotografiím. V mnou psané kronice za rok 2009 a jak doufám, tak i za roky následující, se ve většině zápisů objeví ilustrativní fotografie, jejichž smysl i popis bude vyplývat z psaného textu. Na rozdíl od mých předchůdců, kteří takové možnosti neměli, to mému psaní současná počítačová i fotografická technika umožňuje. Nicméně neoddělitelnou součástí mnou tvořených městských kronik bude i fotokronika, kde budou i s příslušným popisem instalovány desítky, spíše však stovky skutečných fotografií různých rozměrů. Podtrhuji, že se nejedná o žádnou novinku nebo nějaký můj patent. V archivu městského úřadu je totiž uloženo více jak čtyřicet takových fotokronik, které během dlouhé řady let vytvořil známý kolínský fotograf, Jaroslav Kronus. Já chci jen po několika letech navázat do důsledku na jeho předchozí práci. Do důsledku hlavně znamená, že chci ve tvorbě fotokroniky pokračovat i v rozměrech a tvarech zavedených Jaroslavem Kronusem. Budou to zvlášť vyrobená alba

v tvrdých deskách o rozměrech listů 50 x 35 cm speciálního papíru typu Savana. Vše také udělám proto, aby se fotokroniky pana Kronuse přemístily z archivu městského úřadu do SOKA Kolín.

Výše jsem se zmínil o někdejším kolínském kronikáři Františku Potůčkovi, který psal městskou kroniku v závěru 19. století. Byl snad jediným, kdo ve své kronice kombinoval časovou a tématickou osu psaní. Možná mu k tomu dopomohl i fakt, že jeho úkolem bylo dopisování kroniky za několik desítek předchozích let, kdy se v Kolíně touto činností nikdo nezabýval. Domnívám se, že pojem chronologická, neboli časová osa psaní je obecně srozumitelný, nepotřebný dalšího vysvětlování. Obtížnější to možná může být s formulací tématická osa psaní. Tak tedy, jak si tuto formulaci, tento pojem, vysvětluji já. Život takového organismu jako je nejen naše město, ale i další obce a města celkově, se nechá roztrždit, rozškatlukovat, rozdělit do určitých skupin. Nejlépe to asi vystihuje termín rozdělení života města do skupin. Když je toto, jakési základní rozdělení hotové, musí nastat další dělení na podskupiny nebo menší funkční celky. Srozumitelný bude jistě příklad, když si jako hlavní skupinu, o jejíž existenci by neměla být diskuze, zvolíme kulturu. Jenže kultura je v Kolíně reprezentována určitě velkým množstvím organizací, spolků a dalších nejrůznějších občanských aktivit. Městské divadlo, Kino 99, Městská knihovna, Kolínská filharmonie, Malé divadlo atd. atd. To je jen několik konkrétních kulturních institucí, na které by v kronice měla být zaměřena pozornost a jejichž současný život by v ní měl být zachycen. To je ale samozřejmě práce na více let, která se nedá stihnout za období jednoho roku. A to zatím píšou jen o kultuře. Prvním úkolem a současně problémem je, zvolit účelné a vystihující rozdělení již vzpomínaného života města do částí nebo skupin. Já jsem po dlouhém a klopotném rozmyšlení nakonec zvolil části, skupiny, o kterých chci v kronice psát, takto:

UDÁLOSTI
BEZPEČNOST
CÍRKVE
DOPRAVA
FIRMY, PODNIKY A SPOLEČNOSTI
KULTURA
MĚSTO
MĚSTSKÝ ÚŘAD
OBČANSKÁ SDRUŽENÍ
POČASÍ
POLITICKÉ STRANY
PŘIPOMÍNKY
RŮZNÉ
SOCIÁLNÍ SLUŽBY

*SPORT
STÁTNÍ SPRÁVA
ŠKOLY
VÝZNAMNÍ LIDÉ
ZDRAVOTNICTVÍ*

Jak si zajisté pozorný čtenář všiml, s výjimkou prvé skupiny – Události – jsou ostatní řazeny abecedně. Události, to je úvodní skupina, pro kterou bude charakteristická časová, tedy chronologická osa psaní. Ostatní skupiny budou buď ryze tématické nebo se v nich budou kombinovat obě osy. Podrobnější rozdělení, popis jednotlivých skupin bude již součástí jejich vlastního textu. Je samozřejmé, že moje rozdělení do výše uvedených skupin je subjektivní, jiné ani být nemůže a že také není definitivní, není tedy žádným dogmatem. Může se rok od roku měnit, rozšiřovat, zmenšovat a to i podle přání a zdůvodnění konkrétních a mnohých občanů města, kteří, jak pevně věřím, projeví o kroniku, tedy o písemný záznam života města, na kterém se podílí i oni, daleko větší zájem, než tomu bylo doposud.

Při kompletování konečného tvaru kroniky vznikl problém s její velikostí, respektive s počtem napsaných a k tisku připravených stran, blížících se číslu 500. Na její elektronický tvar nemá tato skutečnost samozřejmě žádný vliv. Problém není ani v jejich vytištění, nýbrž v jejich svázání do tvaru, který by byl charakterizován přijatelnou výškou (tloušťkou) výtisku. Pět set stran, to je prostě moc stránek k jednomu svázání. Proto jsem se nakonec a to i po konzultaci s knihářem, odborníkem na vázání knih rozhodl, rozdělit kroniku do tří svazků po cca 150 – 180 stranách. Na hřbetech svázaných výtisků budou jednotlivé svazky nadepsány, označeny takto:

*KRONIKA MĚSTA KOLÍNA 2009 I.
KRONIKA MĚSTA KOLÍNA 2009 II.
KRONIKA MĚSTA KOLÍNA 2009 III. – Události ve světě a v České republice*

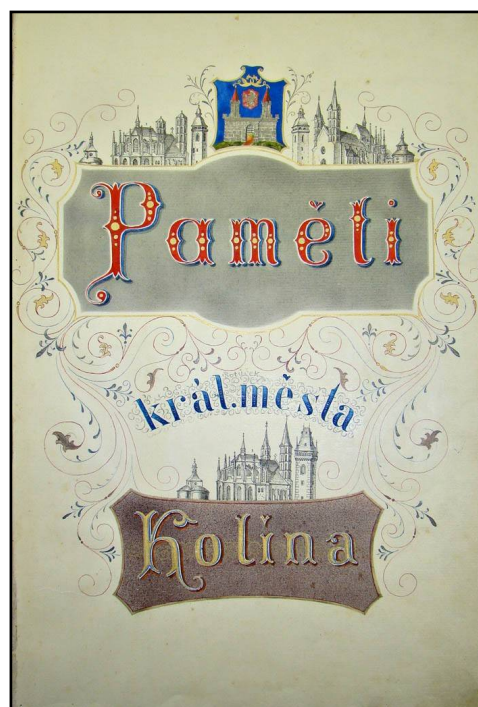

Zmínit bych se jistě měl o historii kronikářství obecně i zde v Kolíně. Určitě ne kroniky, ale tzv. městské knihy, to jsou nejstarší písemnosti městské správy. V Kolíně jsou, podle práce Stanislava Petra s názvem „Pamětní kniha města Kolína od roku 1501“ vydané muzeem v Kolíně roku 1984, doloženy nejstarší zlomky městské knihy již ze 40. let

14. století. Z roku 1376 je v Kolíně dochován radní manuál, na jehož základě vznikla na přelomu 14. a 15. století tzv. kniha věčná, kam byly přepisovány nejdůležitější věci z radního manuálu. Jak uvádí výše uvedený autor, téměř z celého 15. století se v Kolíně nedochovala žádná městská kniha. Až v roce 1494 začal radní písař, Jakub z Vrbice, psát běžný radní manuál. Z něho se pak začaly nejdůležitější věci přepisovat nikoliv již do knihy věčné, nýbrž do pamětní knihy. Tak, jak postupoval čas a měnily se podmínky života, měnily a rozšiřovaly se i oblasti lidského vědění. To sebou přineslo řadu nejrůznějších společenských změn od protestantství, přes americkou a francouzskou revoluci až k roku 1848. I v těchto dobách se někde a někdy psaly kroniky a některé se zachovaly až do dnešních dnů. Např. Knihy pamětní kronikáře Františka Jana Vaváka z Milčic. To však byly kroniky nebo zápisy, které vznikaly z osobních iniciativ nebo zájmů jednotlivých autorů. Podobně, jako císařovna Marie Terezie a její syn, císař Josef II., vnesli v druhé polovině 17. století svými dvorskými dekrety poměrně jasná pravidla do matričních zápisů narození, oddání a úmrtí, vedených do té doby zcela chaoticky, tak vnesl určitý řád do psaní a vedení kronik na našem území tehdejší nejvyšší purkrabí Království českého, hrabě Karel Chotek. Ten, inspirován Bavorskem, vydal 31. srpna 1835 historicky prvé nařízení o pamětních knihách, které zavedlo povinnost vést kroniku ve všech městech, městysech a obcích světské i duchovní vrchnosti a to od 1. ledna 1836. Avšak kroniky se i po vydání tohoto nařízení někde vedly a jinde nevedly. V Kolíně se začala kronika psát podle Chotkova nařízení od roku 1836 a neznámý autor jí kurentem v německém jazyce psal až do roku 1845, kdy Kolínem projel první vlak. Pak nastala v psaní kroniky přestávka, trvající 41 let, protože až v roce 1886 určila tehdejší městská rada kronikářem **Františka Potůčka**. Ten měl také za úkol, dopsat kroniku retrospektivně až do období posledního zápisu v kronice předcházející. František Potůček se toho nelehkého úkolu ujal a jak se s ním vyrovnal, to je na posouzení každého, kdo by se chtěl o tuto problematiku zajímat. Potůčkova, stejně tak, jako předchozí, tedy první novodobá kronika a další, psané s různými přestávkami do roku 1987, jsou uloženy v SOKA Kolín. Kroniky psané od roku 1988 jsou v současné době uloženy na MěÚ Kolín. František Potůček psal městskou kroniku do roku 1900. Pak nastala znovu dlouhá pomlka, která tak ignorovala jak 1. světovou válku 20. století, tak vznik Československé republiky i přijetí zákona č. 80/1920 Sb. o pamětních knihách obecních ze dne 30. ledna 1920. Nicméně ve fondu SOKA Kolín jsou uloženy dva svazky městské kroniky, spíše však chronologické denní záznamy z let 1918 – 1929 psané strojem a dva rukopisné svazky z let 1935 – 1942,

sepsané **Františkem Strakou**. Z jedné práce zaměstnance SOKA Kolín, Jaroslava Pejši, týkající se historie vedení městské kroniky však vyplývá, že František Straka nikdy nebyl zvolen nebo jmenován kronikářem města. Další citace z práce Jaroslava Pejši: „..... na schůzi obecního zastupitelstva města Kolína byl 29. 5. 1922 zvolen kronikářem učitel Josef Lintner, 26. 4. 1933 knihovník František Štork a 16. 7. 1940 prof. Karel Mrzílek, nikdo z nich však kroniku psát nezačal. Se jménem Františka Straky ve vztahu k městské kronice se setkáváme až v roce 1936, kdy byl rozhodnutím vládního komisaře pověřen k provádění prací pro pamětní knihu a byla mu za to určena příslušná finanční odměna. Později se uvádí, že byl pověřen sbíráním materiálu pro kroniku města Kolína, či že je ve službách letopisecké komise. Přesto se František Straka často podepisoval jako městský kronikář“ Dalším městským kronikářem v Kolíně se až v roce 1948 stal **Alois Vilímovský**, který kroniku psal do roku 1952. Ovšem po únoru 1948 došlo ke značnému zpolitizování kronikářské činnosti, které trvalo více jak 40 let. Charakteristickou pro tuto dobu se tak stala směrnice o vedení kronik někdejšího Ministerstva školství a kultury z roku 1955. Zde je mimo jiné uvedeno, že, citace: „..... funkcí kronikáře pověřuje rada MNV občana oddaného lidově demokratickému zřízení, který politickou vyspělostí a všeobecnými znalostmi zaručuje řádné vedení kroniky“ V roce 1953 napsala kolínskou městskou kroniku **Božena Sládečková**. V psaní pak pokračoval v letech 1953 – 1955 **Ludvík Wimberský**. Pak v psaní bohužel nastala tříletá pomlka. Dalším kronikářem města se pak stal již jednou, 16. července 1940, do této funkce jmenovaný, **prof. Karel Mrzílek**. Ten psal městskou kroniku po dobu dvaceti let, tedy až do roku 1979. Dne 9. ledna 1980 byl tehdejší radou Městského národního výboru v Kolíně jmenován městským kronikářem **Jiří Procházka**, v té době vedoucí odboru školství a kultury MNV. Tento pan psal kolínskou kroniku v období let 1980 až 1989 velmi svědomitě, avšak bohužel v poněkud neobjektivním duchu tehdejší doby, pozvolna se hroutícího totalitního komunistického režimu. Jiří Procházka také sepsal velmi podrobnou a obšírnou historii Sboru dobrovolných hasičů v Kolíně. Tedy nikoli v Sendražicích, Štítarech nebo v Zibohlavech. Dne 1. prosince 1990 byly městskou radou pověřeny vést kroniku **Ludmila Bílá**, předtím místopředsedkyně Městského národního výboru v Kolíně a **Lenka Neřoldová**. Obě dámy napsaly kroniku pouze za rok 1990 a z funkcí kronikářek byly odvolány k 31. prosinci 1992. Až dne 1. ledna 1994 byl do funkce kronikáře městskou radou jmenován **Ladislav Mareček**, který byl v druhé polovině 80. let 20. století ředitelem Krajského divadla v Kolíně. Pan Mareček sepsal zpětně kroniky i za předchozí léta 1991

až 1993, stejně tak jako za rok 1994. Protože si na pana Ladislava Marečka pamatují, tak vím, že již během roku 1994 těžce onemocněl plicní chorobou, která byla posléze i příčinou jeho úmrtí. Dne 1. ledna 1996 byl Městským zastupitelstvem v Kolíně jmenován do funkce kronikáře **Mgr. Rudolf Horák**, který zpětně zpracoval kroniku za rok 1995. Mgr. Horák byl z funkce kronikáře odvolán 9. září 1997. Od stejného data, tedy od 9. září 1997, byla městskými zastupiteli jmenována kronikářkou města **Bc. Diana Herelová**, později provdaná a vysokoškolským titulem promovaná **Ing. Diana Králová**, která je autorkou kronik města za roky 1996 až 2008.

Na fotografii vlevo je první kolínská kronika, vedená v letech 1836 – 1845. Vpravo je pak první strana městské kroniky, kterou začal v roce 1886 psát František Potůček.

Na poslední strany úvodu mého psaní městské kroniky za rok 2009 bych rád ještě uvedl, že vzhledem k velikosti města Kolína a nesčetné rozmanitosti jeho života je to práce nelehká a pro jednoho člověka, který musí sledovat řadu věcí nejen místního, ale i republikového, případně i mezinárodního dění, určitě i dost vytěžující, vyčerpávající. Aby řada zápisů měla odpovídající úroveň, musím se i ve svých šedesáti sedmi letech nejen seznamovat s řadou pro mě nových věcí, ale musím je třeba i podrobněji nastudovat z literatury nebo z jiných pramenů. Nechci a nebudu psát kroniku tak, že bych do ní o konkrétních věcech otrocky přepisoval např. nějaké reklamní nebo internetové texty. Kromě událostí, které samozřejmě nemohu všechny osobně stihnout, je naprostá většina

ostatních zápisů napsaná po jedné, ale třeba i po několika návštěvách na konkrétních místech a po jednáních s odpovědnými osobami, kdy si s jejich vědomím náš rozhovor nahrávám na diktafon. Vždy po provedené návštěvě přepíši z diktafonu do textové podoby zvukový záznam našeho jednání a doplním jej řadou dalších údajů a ilustrativních fotografií. Vše pak mailem zašlu zpět s tím, že druhá strana má plné právo návrh mého textu doplnit, proškrtat, rozšířit, zkrátit apod. Bez výjimky pak všechny připomínky akceptuji a teprve takto upravený text zařadím do kroniky. Z duše se mi totiž protiví běžná praxe našich novinářů, kterým, když v lepším případě poskytnete nějakou informaci, stejně si jí zpravidla upraví podle svých představ a v horším případě pak bez dalšího kontaktu s konkrétním člověkem nebo lidmi, napíší věci, které si někdy téměř doslovně „vycucají z palce“. Píši tyto řádky také trochu z alibistického hlediska, protože v tom prvním roce mého psaní kolínské kroniky v mnoha věcech tápu a opakovaně hledám ta nejlepší řešení, která se mi však bohužel za několik dnů zase tak nejlepšími zdaleka nezdají. A tak je opravuji, vztekám se u toho a někdy propadám i malomyslnosti. Pak se k tomu znovu vracím a když jsem s textem i s ilustrativně fotografickou částí konečně spokojen, nastává mi další martyrium ve věci grafické úpravy a zapracování této části do celého kontextu kroniky, protože jí také budu muset vytisknout. Věřím však, že již druhý rok psaní kroniky bude pro mě lehčí a výsledek mého snažení snad i kvalitnější. Věřím také, že není potřeba výrazněji podtrhovat skutečnost, že výše uvedený způsob psaní a tvorby kroniky je značně časově náročný. Když už jsem u času, musím se také zmínit o mých představách dokončení tvorby kroniky za konkrétní rok. Tak tedy v počítači dopsaná a na několika CD nebo DVD vypálená textová a ilustrativně fotografická kronika města např. za rok 2009, musí být dokončena nejpozději do 31. května 2010. Začátkem června pak předám vypálená CD cca dvaceti lidem k přečtení a připomínkování. Budou to určitě a v první řadě členové rady města, někteří zastupitelé a vedoucí odborů městského úřadu, ředitel městské knihovny a další lidé. Připomínky bych od nich měl obdržet maximálně do konce měsíce června 2010. Zde si dovoluji připomenout ustanovení § 3 zákona 132/2006 Sb. o kronikách obcí, že zápis do kroniky se provádí nejméně jedenkrát za kalendářní rok a že o obsahu zápisu rozhoduje obec, v našem případě tedy město Kolín. Definitivně dokončenou kroniku města za rok 2009 spolu s fotokronikou, předám starostovi města nejpozději do pátku 3. září 2010, přičemž nevylučuji dřívější předání.

Musím zde také zdůraznit, že pro moji činnost kronikáře, mi město Kolín zajistilo a propůjčilo fotografický aparát SONY Cybershot DSC – H50, diktafon SONY ICD-SX78 a

barevnou laserovou tiskárnu OKI C3600. Tvorba kroniky prostřednictvím počítače, jinými slovy v elektronické podobě, je umožněna ustanovením § 2 již výše zmíněného zákona č. 132/2006 Sb. o kronikách obcí.

Pro orientaci a porovnání poměrů budoucích časů s dnešní dobou, mohou být na více místech kroniky použity komparativní, ekvivalentní finanční a cenové hodnoty z roku 2009, průměrná hrubá mzda = 23.598 Kč, průměrná cena 1 kg chleba = cca 19 Kč. Zdroj: Český statistický úřad. Avšak také platí, že zhruba sedmdesát procent zaměstnanců průměrné mzdy nedosahuje a může si o ní nechat tak akorát zdát.

Šéfové firem – tisíc korun na hodinu

Průměrný hodinový plat uklízečky v Česku je dvaasedmdesát korun. Vojáci berou zhruba dvojnásobek

VOJTĚCH JANDA

Praha – Jste zaměstnání a zdá se vám, že šéf vám křivdí a na výplatní páse nacházíte částku, která neodpovídá vašim schopnostem? Pokud ano, možná vám bude užitečný nejnovější průzkum serveru ISPV (Informační systém průměrného výdělků). Podle něho si šéfové velkých společností přijdou v průměru na více než tisíc korun na hodinu. Oproti tomu uklízečka si mohla vydělat zhruba patnáctkrát méně.

Jestli pracujete v soukromé firmě a vaše průměrná hodinová mzda se vyšplhá nad sto padesát korun měsíčně, můžete si gratulovat. Podle aktuálního šetření průměrných mezd totiž berete nadprůměrnou mzdu. V takzvané podnikatelské sféře, tedy u soukromých firem a společností, se průměrná hodinová mzda ve čtvrtém čtvrtletí loňského roku ustálila na 150 korunách a šestapadesáti haléřích. V nepodnikatelské sféře,

KOLIK BEROU NA HODINU

Podnikatelská sféra	
Vedoucí velké zpracovatelské organizace	1 006,22
Vysokoškolští profesori	433,57
Programátoři	261,00
Fyzikové a astronomové	235,00
Redaktor (novinář)	178,75
Skladník	113,75
Kuchaři	91,22
Pomocný montážní dělník	67,56

Nepodnikatelská sféra	
Vedoucí pracovníci ústředních orgánů, (ministerstva, vláda)	390,77
Přednostové, tajemníci a vedoucí okresních orgánů obecních úřadů	231,46
Vyšší důstojníci armády	229,62
Policejní inspektori, komisaři	193,95
Učitelé odborných předmětů	176,51
Vrátní	87,24

Pozn: Vybraná povolání

ZDROJ: WWW.IPSV.CZ

tedy v úřadech a státních institucích, si mohli lidé přijít v průměru na 151,96 korun. Přitom taková čísla neplatí pro všechny. Stakovými nebo vyššími výděly v soukromém sektoru může počítat jen necelá třetina pracujících. Naopak menší než průměrný plat pobírá více než šestasedmdesát procent pracujících a ve veřejném sektoru bezmála šedesát procent zaměstnanců. Podle Českého statistického úřadu průměrné mzdy na konci loňského roku vzrostly. Díky nízké inflaci se takzvané reálné mzdy, tedy to, co si můžeme za peníze z výplaty koupit, zvýšily skoro o pět procent. Důvody růstu přesto v očích ekonomů příliš optimismu nezbuzují.

„Ve skutečnosti je růst mezd spíše imaginární. Za růstem průměrné mzdy stojí především propouštění zaměstnanců s nízkými příjmy a vyplácení mimořádných odměn na konci roku,“ uvedl analytik skupiny Citfin Jiří Šimek. To může být jedno šéfům velkých společností, jejichž plat by jim mohl kdekdo závidět. Jejich hodinová mzda na závěr loňského roku přesáhla neuvěřitelných tisíc korun. Oproti tomu průměrný hodinový plat uklízečky v Česku je jen dvaasedmdesát korun. „To je super. Jako zedník mám v dnešní době osm tisíc čistého, tedy to, co mají velcí šéfové za den,“ povzdychl si Jindřich Bárta z Chomutova.

Největší pozornost v posledních letech vzbuzují platy ústavních činitelů. Podle dostupného zjištění se platy zákonodárců pohybovaly okolo 248 korun na hodinu. To je zhruba o sedmdesát korun více, než berou vědeckí pracovníci a téměř o sto korun více než představuje platový průměr příslušníků české armády. Jejich plat se totiž pohybuje okolo 138 korun na hodinu. Taková mzda nepřísluší všem, zejména ne důstojníkům. Například nižší důstojníci se mohou pochlubit 171 korunami na hodinu a vyšší důstojníci 229 korunami.

Kolínský deník ze dne 15. března 2010